

Conceptuitvoeringswet wederzijdse erkenning van beschermingsmaatregelen in burgerlijke zaken

De Adviescommissie Burgerlijk Procesrecht van de Nederlandse Orde van Advocaten heeft kennisgenomen van de Conceptuitvoeringswet wederzijdse erkenning van beschermingsmaatregelen in burgerlijke zaken. Het concept geeft de Adviescommissie aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

1. In het wetsvoorstel ontbreekt een opsomming van de Nederlandse beschermingsmaatregelen waarop de Uitvoeringswet (en de Verordening) van toepassing zijn. Uit de toelichting sub 3 blijkt dat de Verordening en de Uitvoeringswet ook van toepassing zijn op door de strafrechter getroffen beschermingsmaatregelen. Omdat er in de tekst van de Verordening wordt verwezen naar beschermingsmaatregelen in burgerlijke zaken, zou het misverstand kunnen bestaan dat de Uitvoeringswet en de Verordening niet van toepassing zijn op maatregelen getroffen door de strafrechter. Om die reden acht de Adviescommissie het wenselijk om in de Uitvoeringswet een, niet-limitatieve, opsomming van de beschermingsmaatregelen waarop de wet en de Verordening betrekking hebben, op te nemen.
2. Artikel 2, tweede volzin, bepaalt dat artikel 79, tweede lid Rv niet van toepassing is. Artikel 79 is opgenomen in titel II van boek I Rv en is van toepassing op de zaken waarop niet ingevolge artikel 261 Rv titel III van boek I Rv van toepassing is. Het komt de Adviescommissie evenwel voor dat op de verzoekschriften in de Uitvoeringswet titel III van boek I Rv wel degelijk van toepassing is. De Adviescommissie ondersteunt de gedachte dat het verzoek zonder tussenkomst van een advocaat moet kunnen worden gedaan, maar meent dat dit beter direct kan worden bepaald, zonder verwijzing naar artikel 79 lid 2 Rv.
3. De Wet tijdelijk huisverbod voorziet niet in het horen van de persoon van wie de dreiging uitgaat, voorafgaande aan het gelasten van het huisverbod. Dit betekent dat volgens artikel 6 lid 3 van de Verordening het certificaat pas kan worden afgegeven als de persoon van wie de dreiging uitgaat het recht had om de beschermingsmaatregel aan te vechten. De Uitvoeringswet voorziet hier niet in.
4. De tweede volzin van artikel 2 lid 5 loopt niet. Bedoeld is dat als de afgifte wordt gevraagd in de loop van het geding, dit niet wordt aangemerkt als een verandering of vermeerdering van eis, zodat het verzoek ook kan worden gedaan als de persoon van wie de dreiging uitgaat niet is verschenen.
5. Artikel 3 van de Wet tijdelijk huisverbod voorziet in mandatering door de burgemeester van zijn bevoegdheden aan een hulpofficier van justitie. Als het de bedoeling is dat de bevoegdheden van de burgemeester op grond van artikel 2 lid 6 van de Uitvoeringswet ook kunnen worden gemandateerd aan een hulpofficier, is het wenselijk zulks expliciet in de wet vast te leggen.
6. Artikel 4 lid 3 Uitvoeringswet voorziet in betekening van het certificaat aan het parket. Omdat alleen het vierde lid van artikel 54 laatste volzin Rv van toepassing is verklaard, is niet voorzien

in kennisgeving aan de betrokkene. De Adviescommissie vraagt zich af of dit zich verdraagt met artikel 8 lid 1 van de Verordening. Terzijde merkt de Adviescommissie op dat een wijziging van de regelgeving voor betekening aan personen met een onbekende woon- en verblijfplaats voorbereid wordt, en dat artikel 4 lid 3 wellicht ook in overeenstemming met de nieuwe wet moet worden gebracht.

7. Het bepaalde in artikel 5 van de Conceptuitvoeringswet geeft de Adviescommissie aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen:
 - (i) de Adviescommissie neemt aan dat het de bedoeling is dat de persoon van wie de dreiging uitgaat, wordt opgeroepen. De Adviescommissie geeft in overweging dit met zoveel woorden in het artikel op te nemen, of althans in de toelichting op te nemen dat dit noodzakelijk is;
 - (ii) de Adviescommissie begrijpt niet dat artikel 6 het overleggen van de gegevens bedoeld in artikel 4 lid 2 van de Verordening eist, maar deze eis niet is opgenomen in artikel 5;
 - (iii) de Adviescommissie neemt aan dat het de bedoeling is dat dit verzoek wordt ingediend door tussenkomst van een advocaat. Omdat het verzoek als bedoeld in artikel 2 van de wet niet door middel van een advocaat behoeft te worden ingediend, lijkt het de Adviescommissie verstandig dit in de toelichting tot uitdrukking te brengen;
 - (iv) de Adviescommissie heeft grote moeite met de bepaling dat tegen de wijziging van de beschermingsmaatregel beroep kan worden ingesteld bij de rechtbank Den Haag. De Adviescommissie is geen voorstander van de mogelijkheid van intern beroep. De Adviescommissie wijst er voorts op dat als verzoeken als bedoeld in de artikelen 5 en 6 worden gecombineerd in één verzoek, het hoger beroep van het deel van de beslissing dat op artikel 5 ziet, zou moeten plaatsvinden bij de rechtbank, en het beroep van het deel van de beslissing dat ziet op artikel 6 zou moeten plaatsvinden bij het gerechtshof. De Adviescommissie geeft om die reden in overweging het tweede lid van artikel 5 te schrappen, zodat, krachtens de hoofdregel van het procesrecht, beroep openstaat op het gerechtshof.
8. De Adviescommissie kan zich voorstellen dat als een persoon een verzoek indient als bedoeld in artikel 6 van de Conceptuitvoeringswet, hij mogelijk ook zelfstandig een voorziening zal willen vorderen tegen de persoon van wie de dreiging uitgaat. Aannemende dat deze persoon zich inmiddels in Nederland bevindt, zou dit in kort geding mogelijk moeten zijn. Een kort geding is evenwel een dagvaardingsprocedure, en bevoegd zal zijn de voorzieningenrechter van de plaats waar de persoon van wie de dreiging uitgaat verblijft, resp. waar de voorziening ten uitvoer gelegd zal moeten worden. Dat kan een andere voorzieningenrechter zijn dan die van de rechtbank Den Haag. De Adviescommissie geeft in overweging om het mogelijk te maken een verzoek als bedoeld in artikel 6 te combineren met het vorderen van andere voorzieningen. Een van de mogelijkheden waaraan kan worden gedacht is de mogelijkheid om het bevel ook door middel van de sterke arm of door middel van lijfswang ten uitvoer te leggen. Gelet op de aard van de geschillen waarop het verzoek betrekking heeft, is niet ondenkbaar dat hieraan behoefte kan bestaan.

9. De Adviescommissie vraagt zich voorts af of het de bedoeling is dat voor het indienen van de verzoeken als bedoeld in de Uitvoeringswet griffierecht wordt geheven. De Adviescommissie acht zulks onwenselijk, in ieder geval voor zover betreft het verzoek als bedoeld in artikel 2 van de Uitvoeringswet.

7 maart 2014

Mr L. Böhmer

Mr R.B. Gerretsen

Mr R.M. Hermans

Mr R.F. Thunnissen

Mr L.J. Burgman, secretaris